

Karadeniz Teknik Üniversitesi **Ders Muafiyeti ve Uyum İşlemleri Yönergesi**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Karadeniz Teknik Üniversitesinde yapılan muafiyet sınavlarına ilişkin esaslar ile Karadeniz Teknik Üniversitesi dahil olmak üzere, herhangi bir yükseköğretim kurumunda daha önce öğrenim görmüş olup Karadeniz Teknik Üniversitesine kayıt yaptıran öğrencilerin, başarılı oldukları derslerden muaf tutulmalarına ve uyumlarına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 (1) Bu Yönerge;

- a) Yatay veya dikey geçiş ya da merkezi yerleştirme puanı ile kayıt yaptıran, daha önce öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumundan herhangi bir şekilde kaydı silinen veya af kanunu kapsamında öğrenimine yeniden devam etmek isteyen öğrencilerin,
- b) Daha önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan mezun olup, yeniden Karadeniz Teknik Üniversitesine kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin,
- c) Karadeniz Teknik Üniversitesinin önlisans ve lisans düzeydeki programlarına kurumiçi, kurumlararası ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından tanınan yurtdışı yükseköğretim kurumlarından yatay geçiş yapan uluslararası öğrencilerin,
- ç) Karadeniz Teknik Üniversitesi programlarından birinde kayıtlı bulunan öğrencilerden, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından denkliği kabul edilen başka bir yükseköğretim kurumunun programlarında özel öğrenci statüsünde ders alanların Farabi Programı, Uluslararası Değişim Programları ile yurtdışında öğrenim gören öğrencilerin,
- d) Yukarıda belirlenen veya benzeri durumda olup öğrenimlerine devam edecek öğrencilerin, daha önce alıp başarılı oldukları derslerden muafiyetleri ve uygun sınıf veya döneme uyumlarıyla ilgili işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim - Öğretim Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) *AKTS*: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) *Birim*: Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı fakülte, konservatuvar, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını,
- c) *İlgili kurul*: Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı fakülte, konservatuvar, yüksekokul ve meslek yüksekokulu kurullarını ve yönetim kurullarını,
- ç) *Muafiyet*: Daha önce alınmış ve başarılı ders/derslerin yerine, kredi ve içerik uyumuna göre o müfredatta bulunan ders/derslerin eşdeğerliğinin kabul edilmesini,
- d) *Uyum İşlemi*: Karadeniz Teknik Üniversitesine kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce Karadeniz Teknik Üniversitesi dâhil herhangi bir yükseköğretim kurumundan alıp başardıkları ve muaf sayıldıkları derslere göre devam edecekleri yılı belirleme işlemini,
- e) *Uyum Komisyonu*: İlgili kurullar onayıyla diploma programlarında oluşturulan, muafiyet ve uyum başvurularının incelendiği en az üç öğretim elemanından oluşan komisyonu,
- f) *Üniversite*: Karadeniz Teknik Üniversitesini ifade eder.

Başvuru

MADDE 5 – (1) Muafiyet başvuruları, öğrencilerin Üniversitemizde eğitim-öğretime başladıkları yarıyılın ilk iki haftası içinde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına yapılır. Öğrencilerin sonraki yarıyıl veya yıllarda yapacakları muafiyet talepleri kabul edilmez. Kaydını donduran ve izinli sayılan öğrenciler için iki haftalık süre koşulu aranmaz. Hazırlık sınıfı olan programlara kayıtlı olan

öğrencilerin muafiyet başvuru işlemleri, önlisans veya lisans derslerinin başladığı eğitim-öğretim dönemi yapılır.

(2) Başvuru şahsen veya resmi vekiller tarafından bir dilekçe ile yapılmalıdır. Öğrenciler başvuru dilekçelerinde, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumunda alıp da başarılı oldukları derslerin hangilerinden muaf olmak istediklerini açıkça belirtmeleri gerekir.

(3) Başvuru dilekçesinin ekine öğrencinin daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış (mühürlü, kaşeli ve imzalı veya e-imzalı) ders içerikleri ve öğrenim belgesi (transkript) eklenmesi gerekir. Belgelerin eksik olması durumunda muafiyet başvurusu işleme alınmaz ve değerlendirilmez.

(4) Muaf olunmak istenen bir dersin dili Türkçe dışında bir dilde ise, öğrenci tarafından, daha önce dersin alındığı yükseköğretim kurumundan onaylı Türkçe çevirisi sağlandığı takdirde değerlendirmeye alınabilir.

(5) Aynı anda bir önlisans ve lisans öğrenimine devam eden öğrenciler, kayıtlı olduğu programlardan birinden almış oldukları dersleri, diğer programın eşdeğer derslerine karşılık muafiyet talebinde bulunamazlar.

Muafiyet Sınavları

MADDE 6 – (1) Her eğitim-öğretim yılı başında zorunlu hazırlık öğretimi öngörülme programlara yeni kaydolan öğrenciler için ilan edilen tarihlerde Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından bir yabancı dil yeterlilik sınavı yapılır. Bu sınavda mutlak değerlendirme yöntemine göre 100 üzerinden en az 60 başarı notu alan öğrenciler yabancı dil derslerinden muaf sayılır.

(2) Her eğitim-öğretim yılı başında yeni kaydolan öğrencilere zorunlu okutulmasına karar verilen programlar için temel bilgi teknolojileri kullanımı dersi muafiyet sınavı uygulanır. Üniversitenin ilgili birimi tarafından eğitim-öğretim yılının ilk haftası içinde yapılan bu sınavdan mutlak değerlendirme yöntemine göre 100 üzerinden en az 60 başarı notu alan öğrenciler bu dersten muaf sayılır.

(3) Hazırlık sınıfı muafiyet işlemleri Karadeniz Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Diller Yüksekokulu Uygulama Yönergesi hükümlerine göre yapılır.

Birim uyum komisyonlarının çalışma şekli

MADDE 6 – (1) Birim Uyum Komisyonu, öğrencinin muafiyet istediği derslerle ilgili incelemeyi yapmak, muafiyet ve uyum işlemlerini sonuçlandırmakla görevlidir. Uyum komisyonunun hazırlayacağı öneri, ilgili yönetim kurulunca değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Öğrencilerin muafiyet ve uyum işlemleri, ilgili birimler tarafından başvuru süresinin bitiminden sonraki iki hafta içinde sonuçlandırılır.

Ders muafiyet işlemleri

MADDE 7 – (1) Muafiyet istenen dersin zorunlu veya seçmeli olması durumuna bakılmaksızın, daha önce aldığı yükseköğretim kurumunda başarılı olunması şarttır. Yine muafiyet istenen bir dersin adının, eşdeğer sayılacak ders ile birebir aynı olması da gerekmez.

(2) Muafiyet istenen dersin ders içeriği ve AKTS kredisi incelenir. Dersin AKTS değerinin, eşdeğer sayılacak dersin AKTS değerinden az olmamak şartıyla, muafiyet istenen dersin içeriği ile eşdeğer sayılacak dersin içeriği %75 ve üzerinde uyumlu olmalıdır.

(3) Başarılan dersin AKTS değeri, muafiyet istenen dersin AKTS değerinden eksik olması durumunda, başarılan dersin içeriği ile eşdeğer sayılarak muafiyet istenen dersin içeriğinin uyumlu olması durumunda değerlendirmeye alınır.

(4) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili dersleri hariç, yükseköğretim programlarından geçer not alınan tarih itibarıyla son beş yıl içerisinde başardıkları dersler için muafiyet işlemi uygulanır.

(5) Muaf olunan dersin not çizelgesinde sadece 100 üzerinden hesaplanan notları varsa; 60 m altında notla başarılı olunan dersin harf notu CC, 60 ve üzerinde notlarla başarılı olunan dersin harf notu üniversitemiz mutlak değerlendirme sisteminde yer alan aralıklara göre belirlenir.

(6) Muaf olunan dersin not çizelgesinde yer alan harf notları Üniversitemizde kullanılan harf notlarından farklı ve yüzlük notları not çizelgesinde gösterilmişse; yüzlük sistemdeki notlar esas alınarak Üniversitemiz mutlak değerlendirme sisteminde yer alan aralıklara göre harf notuna dönüştürülür.

(7) Muaf olunan dersin not çizelgesinde yer alan harf notları Üniversitemizde kullanılan harf notlarından farklı ve yüzlük karşılıkları not çizelgesinde gösterilmemiş ise; ilgili yükseköğretim kurumunun harf not aralıkları dikkate alınarak Üniversitemiz mutlak değerlendirme sisteminde yer alan aralıklara göre harf notuna dönüştürülür.

(8) Muaf olunan dersin karşılığı birden fazla eşdeğer dersler bulunuyorsa, bu derslere ilişkin harfli notların katsayıları yardımıyla ağırlıklı ortalaması hesaplanır, sonuca en yakın harfli notu belirlenir. Bir dersin, birden fazla derse eşdeğer sayılması durumunda ise, dersin harfli notu eşdeğer derslere verilebilir.

(9) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve İngilizce derslerden kredili olup olmadığına bakılmaksızın başarılı olmak kaydıyla muafiyet işlemleri yapılır. Yıllık alınan dersler iki dönemlik olarak sayılır.

(10) Muafiyeti istenen dersin Güzel Sanatlar Bölümü veya Beden Eğitimi Bölümü kapsamındaki seçmeli dersler olması durumunda; içerik uyumuna bakılmaksızın, ders kredisinin Üniversitemizdeki eşdeğer seçmeli ders kredisinden az olmaması durumunda G (Geçer) notu ile muaf olunabilir.

(11) Öğrencilerin muafiyet istedikleri ders, dersi aldıkları yükseköğretim kurumunun ölçme ve değerlendirme sistemine göre “Başarılı/Geçti/Yeterli” olarak değerlendirilmiş ve harf notu tanımlanmamış ise G (Geçer) notu ile muaf edilebilir. “Koşullu/Şartlı Başarılı” bir dersin muafiyet değerlendirmesi yapılmaz.

(12) Öğrencilerin daha önce öğrenim gördükleri bir yükseköğretim kurumu tarafından muaf edilmiş ders için muafiyet istenmesi durumunda, bu maddenin dördüncü fıkrasındaki süreler de dikkate alınarak, dersin ilk kez başarıldığı yükseköğretim kurumundaki kredi ve içerikleri esas alınır.

(13) Staj muafiyet işlemlerinde, daha önce müfredatı kapsamında staj yapılan bölüm/program ile devam edilen programla (lisans, önlisans gibi) aynı düzeydeyse ve stajlar eşdeğer mesleki tanıma sahipse, stajın kapsamına ve iş günü sayısına göre devam edilen programdaki stajlardan kısmen veya tamamen muaf olunabilir. Aynı düzeye veya eşdeğer mesleki tanıma sahip olmayan programlarda yapılan stajlar için muafiyet talepleri kabul edilmez.

(14) Öğrenim görülen bölümdeki ön koşul gerektiren bir dersin muafiyeti için, ön koşul olarak tanımlanan dersten de muaf veya başarılı olunması gerekir.

(15) Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ile Türk Dili dersleri hariç, örgün olmayan (mektupla öğretim, uzaktan eğitim, açık öğretim, ekstern öğretim ve benzeri) kurumlardan alınan dersler için muafiyet ve uyum işlemleri yapılmaz.

(16) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından denkliği tanınmayan yurtdışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumunda alınan dersler için muafiyet ve uyum işlemleri yapılmaz.

Uyum

MADDE 8 – (1) Öğrencinin eğitim-öğretim programında yer alan tüm dersler içerisinde muaf olduğu derslerin toplam AKTS kredisine göre; 30 krediden az ise birinci sınıfa, 30-89 kredi ise ikinci sınıfa, 90-149 kredi ise üçüncü sınıfa, 150 kredi ve üzeri ise dördüncü sınıfa uyumlandırılır. Ancak ders geçme yerine doğrudan dönem geçme sisteminin uygulandığı birimlerde bu fıkra hükmü uygulanmaz ve uyum işlemi söz konusu birimlerin mevzuatlarına göre yapılır.

(2) Öğrenci, kayıtlı olduğu programın toplam eğitim-öğretim süresinin en az yarısı kadar bir süreyi Üniversitemizdeki birimde geçirmesi ilkesi nedeniyle, muaf olunan ders kredi sayısı ilgili programın ders planındaki derslerin toplam AKTS kredisinin yüzde ellisini geçemez. Muafiyet istenen dersler, kredi olarak toplam derslerin yarısından fazla ise, öğrencinin muafiyet istediği derslerden en yüksek nottan başlayarak muaf edilecek dersler belirlenir. Notların eşit olması halinde ise kredi yüksekliği dikkate alınır.

(3) İlgili yarıyıl/yılda muaf olunmayan dersler alttan ders olarak öncelikle alınır. Sınıf geçme sistemi uygulanan birimlerde öğrenciler öncelikle alamamış oldukları dersleri, başvurdukları eğitim-öğretim yılında alırlar ve ancak bu durumda bir üst sınıfa geçebilirler.

Sonuçların duyurulması

MADDE 9 – (1) Uyum komisyonlarından aktarılan ve birim yönetim kurulunca kabul edilen muafiyet ile ilgili kararlar, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir. Birim yönetim kurulu kararında; muaf olunan dersin kodu, adı, AKTS kredisini, başarı notu ve öğrencinin hangi sınıfa uyumunun yapıldığı açıkça belirtilmelidir. Muafiyetle ilgili kararlar, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından öğrenciye tebliğ edilir.

(2) Muaf sayılan dersler ve harf not bilgileri, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığınca öğrencinin bilgi sistemine ve kütüğüne işlenir. Notlar, öğrencinin yarıyıl ve genel ağırlıklı not ortalaması hesabında dikkate alınır.

(3) Öğrenciler, muafiyet talepleri ilgili yönetim kurulu tarafından karara bağlanıncaya kadar muafiyet talebinde buldukları ders/derslere ve üst yıldan almayı planladığı ders/derslere devam ederler. Ancak üst yıldan alınan derslerde, Üniversitemiz Önlisans ve Lisans Eğitim - Öğretim Yönetmeliğinin devam konusundaki hükümleri, kararların öğrenciye tebliğ edildiği tarihten sonra uygulanır.

Muafiyet kararına itiraz

MADDE 10 – (1) Muafiyet ve uyum sonuçlarına ilişkin itirazlar, muafiyet işleminin kesinleşip öğrenciye tebliğ edildiği tarihten itibaren yedi gün içerisinde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına yapılır. İtirazlar, ilgili birimler tarafından yedi gün içinde sonuçlandırılır.

Yönergede hüküm bulunmayan hususlar

MADDE 11 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan konularda, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla yapılacak düzenlemelerde Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosu yetkilidir.

Yürürlük ve yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönerge, Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

(2) Bu Yönerge hükümlerini Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.

(03.11.2017 tarih ve 284 sayılı Senato Kararı ile yürürlüğe girmiştir.)

(12.11.2020 tarih ve 314 sayılı Üniversite Senatosu kararı ile değişiklik yapılmıştır.)